

Bijlageboek bij rapportage Herstructurering VMBO Haarlem-Noord

Dunamare Onderwijsgroep

BMC
11 september 2018
drs. F.C.C.M. (Frans) Thomassen
Projectnummer: PO003797
Correspondentienummer: AD180912

BMC Advies B.V.
P.O. box 490
3800 AL Amersfoort

Spacelab 4
3824 MR Amersfoort

T +31 (0)33 496 52 00
www.bmc.nl

KVK 32078667
IBAN NL91ABNA0504035754
BTW NL80.86.63.598 B.01

Inhoud

HOOFDSTUK 1	PROBLEMATIEK EN ONDERBOUWING HAARLEM-NOORD	3
HOOFDSTUK 2	NOTITIE WETTELIJKE KADERS BIJ HET SELECTEREN OP BASIS VAN ZORGBEHOEFTE	17
HOOFDSTUK 3	SCENARIO'S GELEGD TEGEN DE PROBLEMATIEK VAN DE SCHOLEN HAARLEM-NOORD	20
HOOFDSTUK 4	NOTITIE KNELPUNTEN PASSEND ONDERWIJS HAARLEM-NOORD	27

Hoofdstuk 1 Problematiek en onderbouwing Haarlem-Noord

1.1 Introductie

Tijdens een bijeenkomst op 10 april jl. hebben de leden van de DMR'en, GMR, teamleiders, directeuren en College van Bestuur met elkaar gekeken naar de problematiek zoals die op dit moment op de Paulus Mavo vmbo, de Daaf Gelukschool en het Sterren College wordt ervaren. Aan het eind van de ochtend is geconcludeerd dat er nog meerdere vraagstukken zijn waarop een antwoord gegeven moet worden. De DMR van de Paulus Mavo vmbo heeft daarnaast eerder schriftelijk kenbaar gemaakt de onderbouwing van de problematiek rond de Paulus Mavo vmbo te willen ontvangen. Het College van Bestuur heeft in navolging hierop aangegeven de onderbouwing van de gehele problematiek van de drie scholen te delen met de MR'en.

In dit bijlageboek wordt de onderbouwing weergegeven van de problematiek die op dit moment bij de drie scholen speelt. In Hoofdstuk 1 van dit bijlageboek wordt deze onderbouwing per probleemstelling gegeven. Hoofdstuk 3 van dit bijlageboek geeft antwoord op de vragen die op 10 april geformuleerd zijn in het kader van 'nog uit te zoeken'.

1.2 Onderbouwing van de problematiek

We beschrijven in onderstaande situatieschets de problematiek van de drie scholen die wij voorafgaand aan de bijeenkomst van 20 maart en 10 april al gedeeld hebben. Daarbij verwijzen we ter onderbouwing tevens naar een aantal bijlagen die bij dit document horen.

1.2.1 Aanmeldingen en tussentijdse instroom

Bij de Paulus Mavo vmbo overtreft de belangstelling voor de school ruimschoots de beschikbare plaatsen. De Paulus Mavo vmbo moet elk jaar een (groot) aantal leerlingen afwijzen. Dit zijn zowel leerlingen die willen starten in leerjaar 1 als leerlingen die zich aanmelden voor tussentijdse instroom. Dit betekent dat aan een flink aantal leerlingen de ondersteuning die zij nodig hebben niet kan worden gegeven. De Daaf Gelukschool heeft ook elk jaar veel aanmeldingen, maar kan alle leerlingen op de school plaatsen. Door middel van een aantal criteria gekoppeld aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling kijken de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool welke leerlingen geplaatst worden.

Paulus Mavo vmbo

Op de Paulus Mavo vmbo melden zich jaarlijks ongeveer 200 leerlingen aan voor leerjaar 1 (zie tabel 1). Voor het schooljaar 2018-2019 werden 118 leerlingen daarvan uitgenodigd voor een oriënterend gesprek. Deze selectie gebeurt op basis van een aantal criteria van de Paulus Mavo vmbo.

Leerlingen van wie bekend is dat er geen OPP is vanuit de basisschool, een vmbo-b- of vmbo-b/k-advies of geen complexe ondersteuningsvraag hebben worden niet uitgenodigd voor het gesprek. Na het oriënterende gesprek wordt nogmaals gekeken of de leerlingen aan de criteria voldoen.

Uiteindelijk voert de school met ongeveer 40% van de aanvragen voor klas 1 een multidisciplinair overleg (MDO) en deze leerlingen worden over het algemeen allemaal geplaatst op de school. In totaal wordt 60% van de leerlingen die een aanvraag doen niet geplaatst op de Paulus Mavo vmbo.

De school heeft de afgelopen twee jaar een maximum van 85 plaatsen voor leerjaar 1 vastgesteld, mede omdat het gebouw van de Paulus Mavo vmbo geen extra capaciteit meer heeft. In de Capaciteitsberekening van Gemeente Haarlem (tabel 3) is te zien dat het schoolgebouw van de Paulus Mavo vmbo een capaciteit heeft van 2.821 m² en dat er met het huidige leerlingenaantal een tekort is van ongeveer 650 m².

In tabel 1 is zichtbaar dat er veel aanvragen komen voor tussentijdse instroom. Voor schooljaar 2018-2019 loopt dit aantal nog op. Het aantal leerlingen dat tussentijds geplaatst kan worden is minimaal. Dit komt doordat de school (te) vol is en er tussentijds (bijvoorbeeld na het tweede leerjaar) nauwelijks doorstroom is vanuit de Paulus Mavo vmbo naar andere scholen. De leerlingen die tussentijds niet geplaatst kunnen worden op de Paulus Mavo vmbo hebben een divers vervolgtraject. Leerlingen blijven op de huidige school (eventueel met trajectbegeleiding), gaan naar de +vo-voorziening, naar de vso of worden thuiszitters.

Tabel 1 Aanmelding en plaatsing Paulus Mavo vmbo

Paulus Mavo vmbo			
	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Aantal aanvragen klas 1	213	215	197
Aantal (nieuwe) oriënterende gesprekken	174	129	118
Aantal MDO's	102 klas 1 12 zijinstroom	86 (klas 1) 6 zijinstroom	85 MDO's geweest Hiervan: 84 leerlingen waren aangenomen 4 zelf teruggetrokken na bericht samenwerking 1 verwezen naar vso Er staan nog 2 MDO's gepland

Aantal plaatsingen klas 1	102	86	79 definitief, 2 nog in behandeling 4 waren aangenomen, maar hebben zich teruggetrokken i.v.m. samenwerking (zijn dus niet meegeteld met de 79)
Aantal zijinstroom-aanvragen	107	95	61 (peildatum 25-4, er wordt op dit moment veel gebeld i.v.m. zijinstroom, dus dit aantal loopt nog op)
Aantal zijinstroom-plaatsingen	12	6	0 (tot nu toe)

Daaf Gelukschool

De Daaf Gelukschool heeft ook te maken met veel aanmeldingen en leerlingen die tussentijds willen instromen. De school kijkt net als de Paulus Mavo vmbo naar de eerdergenoemde criteria en selecteert op basis van zorgbehoefte. De school neemt vervolgens alle leerlingen aan die zich aanmelden voor leerjaar 1 en voldoen aan de criteria. Ook de leerlingen die zich tussentijds aanmelden (zijinstroom) worden geplaatst, tenzij ze de ondersteuning van de Daaf Gelukschool niet nodig hebben. Tabel 2 toont een overzicht van de aanmeldingen en plaatsingen in de afgelopen drie jaar. Voor schooljaar 2018-2019 loopt dit aantal nog op.

Tabel 2 Aanmelding en plaatsing Daaf Gelukschool

Daaf Gelukschool			
	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Aantal aanvragen klas 1	66	67	50
Aantal (nieuwe) oriënterende gesprekken	64	60	50
Aantal MDO's	46 klas 1 1 zij- instroom 48	41 klas 1 2 zij- instroom 41	26 MDO's tot april Hiervan: 25 leerlingen aangenomen 1 zelf teruggetrokken 1 terugverwezen naar bao

Aantal plaatsen klas	47	38	24
Aantal zijinstroomaanvragen overige klassen	25	10	10
Aantal zijinstroomplaatsingen	12	6	5

1.2.2 Selecteren op basis van zorgbehoefte

De Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool selecteren leerlingen aan de poort. Dit gebeurt op basis van het schooladvies (vmbo-k en vmbo-(g)t) en de ondersteuningsbehoefte. Dit staat op gespannen voet met de wet, die beide scholen ziet als een gewone vmbo-school met een lwoo-licentie. Scholen zijn verplicht om bij de beoordeling van een aanmelding van een leerling altijd per individueel geval onderzoek te doen naar de mogelijkheden om (al dan niet met middelen vanuit het samenwerkingsverband) de ondersteuning te bieden die de leerling nodig heeft. De Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool wijzen nu leerlingen af bij wie de scholen wel in staat zijn om de juiste ondersteuning te bieden, maar de leerlingen hebben minder ondersteuning nodig dan de school kan bieden. De ondersteuningsvraag is te licht.

Om dit aannamebeleid te toetsen aan de wettelijke kaders is dit vraagstuk voorgelegd aan een onafhankelijke onderwijsjurist. Zijn oordeel is terug te vinden in hoofdstuk 2 van dit Bijlageboek. De conclusie van zijn oordeel is dat het beleid niet strookt met de wettelijke uitgangspunten. De school zou alleen leerlingen kunnen afwijzen wanneer een andere school vanuit kwaliteitsoogpunt en om doelmatigheidsredenen beter in de ondersteuningsbehoefte zou kunnen voorzien. Dit is echter niet van toepassing, omdat leerlingen zonder gestapelde problematiek ook optimaal kunnen functioneren op de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool.

1.3 Beperkte keuzemogelijkheden vmbo-vernieuwd en LOB

De leerlingen van de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool die de kaderberoepsgerichte leerweg volgen kunnen in de bovenbouw uitsluitend het profiel Economie en Ondernemen kiezen.

Leerlingen en ouders weten veelal bij de aanmelding voor leerjaar 1 dat de scholen alleen dit profiel aanbieden. Ze maken hierdoor bij aanmelding al de keuze voor het profiel, zonder dat een leerling zich heeft kunnen oriënteren op verschillende profielen. In de vernieuwing van het vmbo is juist deze oriëntatie door middel van een LOB-traject of PPO zeer belangrijk.

De praktische profieloriëntatie in de eerste leerjaren is op de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool daarnaast ook beperkt of ontbreekt volledig, waardoor de leerlingen in de onderbouw zich niet voldoende kunnen oriënteren op de verschillende profielen en mogelijkheden in het vmbo. Leerlingen die voor een ander profiel willen kiezen moeten de school verlaten. Dat alles betekent een ernstige beperking in het kader van het vernieuwde vmbo. De gedachte achter de vernieuwing van het vmbo is juist dat het onderwijs ruimte moet bieden voor verschillen en dat leerlingen door middel van LOB kunnen kennismaken met verschillende loopbaanmogelijkheden en kunnen werken aan hun brede talentontwikkeling.

1.3.1 Niet aannemen van leerlingen met vmbo-b-advies

De Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool nemen geen leerlingen aan met vmbo-b-advies. De leerling met een vmbo-b-advies en gestapelde problematiek wordt daardoor de noodzakelijke zorg onthouden. Gelet op artikel 10b van de Wet op het voortgezet onderwijs (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0002399/2018-02-01>) is dit in strijd met de wet. Zo staat in lid 1 van artikel 10b: "Aan scholen voor voorbereidend beroepsonderwijs wordt, in elk profiel als bedoeld in het derde lid, onderwijs in de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg gegeven."

1.4 Huisvesting Paulus Mavo vmbo

De Paulus Mavo vmbo is te krap gehuisvest, in een gebouw dat niet meer voldoet aan de eisen die modern onderwijs stelt. Het ontbreekt daarnaast aan een verantwoorde pauzeruimte in het gebouw en een buitenruimte voor de leerlingen. De lokalen zijn niet alleen (te) te klein in het algemeen, het ontbreekt ook aan voldoende ventilatie. Daarnaast ontbreekt het aan voldoende gespreksruimte voor de medewerkers. Dit alles is in en rond het schoolgebouw niet te realiseren. De afdeling Huisvesting van Dunamare Onderwijsgroep monitort de ruimtebehoefte van de school en vergelijkt deze met de beschikbare ruimte van de scholen, de zogenoemde capaciteitsberekening. Tabel 3 geeft de meest recente capaciteitsberekening weer voor de Paulus Mavo vmbo vanuit het platform Onderwijsloket van Gemeente Haarlem. Hieruit blijkt dat de school een capaciteit heeft van 2.821 m² en zowel op dit moment als in de komende jaren een tekort heeft van rond de 650 m² (ter referentie: één klaslokaal beslaat gemiddeld 56 m²). BAM heeft onderzoek gedaan naar het klimaat in de school en de conclusie is dat de school niet voldoet aan Frisse Scholen klasse C inzake ventilatie (zie: Energiescan BAM, Paulus Mavo vmbo (2015)).

Tabel 3 Paulus Mavo vmbo (bron: Onderwijsloket Gemeente Haarlem)

 BRIN-nummer 25FU00 Paulus mavo/Vmbo										
Ruimtebehoefte										
Actuele Ruimtebehoefte										
Teldatum	Leerlingen	Vaste voet (m2)	Leerlingen afh. (m2)	Totaal (m2)						
01-10-2017	368	1176	2405.24	3581.24						
01-10-2016	370	1176	2409.01	3585.01						
01-10-2015	349	1176	2435.86	3611.86						
01-10-2014	338	1176	2289.22	3465.22						
01-10-2013	338	1176	2304.79	3480.79						
Meer...										
Prognose Toon in grafiek										
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Leerlingen	351	352	352	350	349	349	351	352	352	351
Ruimtebehoefte										
Capaciteit (m2)	2821	2821	2821	2821	2821	2821	2821	2821	2821	2821
Behoefte (m2)	3470	3476	3476	3463	3457	3457	3470	3476	3476	3470
Verschil	-649	-655	-655	-642	-636	-636	-649	-655	-655	-649
Bewegingsonderwijs										
Behoefte (m2)	504	506	506	503	501	501	504	506	506	504
Lestijden	35.11	35.21	35.21	35.01	34.91	34.91	35.11	35.21	35.21	35.11

1.4.1 Huisvesting Daaf Gelukschool

De Daaf Gelukschool is in een gecombineerd gebouw, gehuisvest met de vestiging van de Prof. Dr. Gunningschool. De Daaf Gelukschool heeft de afgelopen jaren een stabiel aantal leerlingen en zit bijna altijd vol. Het leerlingenaantal op de vestiging van de Prof. Dr. Gunningschool is de afgelopen jaren sterk toegenomen. In 2017 was het gecombineerde schoolgebouw vol en dit heeft ertoe geleid dat de vestiging van de Prof. Dr. Gunningschool gebruikgemaakt heeft van een tijdelijke huisvesting aan de L. Couperusstraat 2. Omdat de Daaf Gelukschool samen met de Prof. Dr. Gunningschool in één gebouw zit, geeft een capaciteitsberekening van de gemeente Haarlem voor deze school een vertekend beeld. De tabel met de capaciteitsberekening van deze school is daarom niet opgenomen als onderbouwing van de problematiek.

1.5 Huisvesting Sterren College

Het Sterren College heeft een nieuw en fraai gebouw, dat nu voor een groot deel niet wordt gebruikt. De afdeling Huisvesting van Dunamare Onderwijsgroep monitort de ruimtebehoefte van de school en vergelijkt deze met de beschikbare ruimte van de scholen, de zogenoemde capaciteitsberekening. Tabel 4 geeft de meest recente capaciteitsberekening weer vanuit het platform Onderwijsloket van Gemeente Haarlem. Echter, de berekening van de gemeente is gebaseerd op de prognose en het huidige aantal leerlingen bij het Sterren College wijkt daar sterk van af. Het Sterren College heeft momenteel 497 leerlingen (Bron: Magister). In de berekening van Gemeente Haarlem is uitgegaan van 766 leerlingen. Het schoolgebouw van het Sterren College heeft een capaciteit van 11.262 m². In tabel 4 is zichtbaar dat het gebouw bij 766 leerlingen een overschot heeft van rond de 3.600 m² (ter referentie: één klaslokaal beslaat gemiddeld 56 m²). De afdeling Huisvesting van Dunamare Onderwijsgroep heeft een berekening gemaakt voor het huidige aantal leerlingen van het Sterren College. Hierbij is met dezelfde VNG-norm gewerkt als waarmee Gemeente Haarlem de berekening uitvoert. Uit de berekening van de afdeling Huisvesting van Dunamare Onderwijsgroep (zie tabel 5) blijkt dat er bij 497 leerlingen een ruimtebehoefte is van 5.644 m². Het gebouw heeft nu een overschot van (11.262-5.644) 5.618 m².

Tabel 4 Capaciteitsberekening Sterren College (bron: Onderwijsloket Gemeente Haarlem)

BRIN-nummer 01KL08

Sterren College Haarlem

Ruimtebehoefte

Actuele Ruimtebehoefte

Teldatum	Leerlingen	Vaste voet (m2)	Leerlingen afh. (m2)	Totaal (m2)
01-10-2017	591	1760	4451.82	6211.82
01-10-2016	619	1760	4723.33	6483.33
01-10-2015	760	1760	6056.07	7816.07
01-10-2014	859	1760	6600.53	8360.53
01-10-2013	819	1760	6232.52	7992.52

[Meer...](#)

Prognose

[Toon in grafiek](#)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Leerlingen	766	771	775	773	772	775	781	786	786
Ruimtebehoefte									
Capaciteit (m2)	11262	11262	11262	11262	11262	11262	11262	11262	11262
Behoefte (m2)	7530	7567	7597	7582	7575	7597	7643	7680	7680
Verschil	3732	3695	3665	3680	3687	3665	3619	3582	3582

Tabel 5 Capaciteitsberekening Sterren College (bron: afdeling Huisvesting Dunamare Onderwijsgroep)

Ruimtesoort	Totaal incl. vaste voet	Huidige capaciteit	Uitbreiding	
Algemeen				
Onderbouw - AVO/VWO - TL - LWOO	2.154,20	0,00	2.154,00	
Bovenbouw Techniek (algemeen)	257,60	0,00	258,00	
Bovenbouw Techniek (werkplaats consumptieve techniek)	0,00	0,00	0,00	
Bovenbouw Techniek (werkplaats grafische techniek)	0,00	0,00	0,00	
Bovenbouw Economie	964,12	0,00	964,00	
Bovenbouw Zorg en welzijn	205,01	0,00	205,00	
Bovenbouw Landbouw	211,14	0,00	211,00	
Praktijkonderwijs	0,00	0,00	0,00	
SUBTOTAAL 1	3.792,07	0,00	3.792,00	
Specifieke ruimte				
Bovenbouw Zorg en welzijn (Uiterlijke verzorging/mode en commercie)	340,98	0,00	341,00	
Bovenbouw Economie (Handel/verkoop/administratie)	555,80	0,00	556,00	
Praktijkonderwijs	0,00	0,00	0,00	

SUBTOTAAL 2	896,78	0,00	897,00	
Werkplaatsen				
Bovenbouw Techniek (algemeen)	750,83	0,00	751,00	
Bovenbouw Techniek (werkplaats grafische techniek)	0,00	0,00	0,00	
Bovenbouw Landbouw	203,58	0,00	204,00	
SUB-TOTAAL WERKPLAATSEN	954,41	0,00	955,00	
Bovenbouw Techniek (werkplaats consumptieve techniek)				
	0,00	0,00	0,00	
SUBTOTAAL 3	954,41	0,00	955,00	
TOTAAL GENERAAL				
	5.643,26	0,00	5.644,00	

1.6 Dalend leerlingenaantal Sterren College

De afgelopen jaren is het aantal leerlingen op het Sterren College sterk gedaald (zie tabel 6). Dit maakt dat er druk komt te staan op de organiseerbaarheid en betaalbaarheid van het brede onderwijsaanbod en op de samenstelling van de klassen. Zo heeft de school meerdere combinatieklassen en is een aantal klassen zeer klein, waardoor deze financieel niet haalbaar zijn.

In het derde en vierde leerjaar ontstaan er problemen bij het organiseren van de verschillende profielen. Als voorbeeld: er zitten zeven leerlingen in de examenklas Horeca, Bakkerij en Recreatie en vijf leerlingen in de examenklas Groen. De druk op de organiseerbaarheid heeft ook effect op de kwaliteit van de lessen en het aanbod. Een voorbeeld hiervan is dat voor het tweede achtereenvolgende jaar het aantal leerlingen bij het profiel Horeca, Bakkerij en Recreatie te klein is om het restaurant van het Sterren College open te stellen. De school kan daarnaast nu ook een aantal vakken niet aanbieden, omdat het met de huidige leerlingenaantallen niet te bekostigen is. Dit doet afbreuk aan wat men de leerlingen wil bieden en aan hoe men leerlingen optimaal kan begeleiden bij hun talentontwikkeling.

Tabel 6 Leerlingenaantallen Sterren College 1 okt. telling (Bron: CumLaude)

Leerjaar	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018
Aantal leerlingen	761	798	704	595	488

1.7 Zorgstructuur Sterren College

De zorgstructuur van het Sterren College is volop in ontwikkeling. Al enkele jaren geleden hebben de Paulus Mavo vmbo en het Sterren College afgesproken om hierin samen te werken. Deze samenwerking is gestart met een scholing in handelingsgericht werken, maar is verder nog onvoldoende van de grond gekomen. Het Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland hecht zeer aan een dekkend netwerk voor de zorg en heeft onlangs € 200k beschikbaar gesteld om dit te verbeteren.

1.8 Financieel tekort Sterren College

Als gevolg van het teruglopende aantal leerlingen op het Sterren College is er geen sluitende begroting meer mogelijk. Het Sterren College heeft op jaarbasis te maken met een tekort van ongeveer € 0,5 miljoen. De niet-sluitende begroting ontstaat doordat de leerlingenaantallen dusdanig zijn gedaald dat onder andere de vaste lasten niet meer betaalbaar zijn. Tevens leidt het lagere aantal leerlingen tot fricties ten aanzien van groepsgrootte, waardoor er relatief veel personeel per leerling moet worden ingezet. Het grote en structurele tekort voor het Sterren College heeft tot gevolg dat alle Dunamare-scholen hier financieel aan bijdragen. Deze situatie kan niet blijven bestaan. Het exploitatieresultaat van de afgelopen drie jaar is in tabel 7 weergegeven. Het totale tekort van de afgelopen drie jaar is ruim € 1,3 miljoen.

Tabel 7 Exploitatieresultaat Sterren College (Bron: Jaarverslag Dunamare Onderwijsgroep)

	Realisatie	Begroting	Vershil
2014-2015	€-451.304	€-123.625	€-327.679
2015-2016	€-739.893	€-597.614	€-142.279
2016-2017	€-411.146	€-488.554	€ 77.408

1.8.1 Gemeente Haarlem

Het overschot aan ruimte in het Sterren College heeft ertoe geleid dat Gemeente Haarlem, verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting, Dunamare Onderwijsgroep heeft verzocht hiervoor op korte termijn met een oplossing te komen. De gemeente heeft het recht om bij een overschot aan ruimte, op basis van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlem 2015 (artikel 20 t/m 22), ruimte te vorderen van de scholen. Dit omdat er in de stad een fors tekort aan ruimte voor onderwijs is en men miljoenen heeft geïnvesteerd in dit gebouw en men dit niet leeg wil laten staan. Op dit moment wil de gemeente nog geen beroep doen op haar recht om de ruimte te vorderen ten behoeve van andere scholen, maar een voorwaarde is wel dat Dunamare snel met een oplossing komt.

Daarnaast heeft Gemeente Haarlem een beroep op Dunamare Onderwijsgroep gedaan in verband met de huisvesting van de Internationale School Haarlem. Gemeente Haarlem ziet de mogelijkheid om deze school tijdelijk te huisvesten in de ruimte die het Sterren College over heeft. Momenteel is nog niet duidelijk of, hoe en wanneer dit vormgegeven gaat worden. Het tijdelijk 'verhuren' van de ruimte is voor het Sterren College geen oplossing voor de problematiek.

1.8.2 Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland

Het Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland is een belangrijke partner voor de drie scholen op het gebied van passend onderwijs. Het samenwerkingsverband coördineert passend onderwijs voor alle leerlingen in Zuid-Kennemerland en heeft daarbij de ambitie dat alle leerlingen in onze regio een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces doorlopen. Juist op dit onderwerp ziet het samenwerkingsverband op dit moment een aantal knelpunten rondom de scholen in Haarlem-Noord. Deze knelpunten zijn in meerdere gesprekken al besproken met het College van Bestuur. Om inzicht te geven in de problematiek heeft de directeur-bestuurder Johan Vermeer de knelpunten toegelicht in een notitie (zie Bijlageboek hoofdstuk 4).

1.9 Vragen naar aanleiding van 10 april

Tijdens de terugkoppeling aan het einde van de ochtend van 10 april zijn er vragen geformuleerd in het kader van 'nog uit te zoeken'. Het grootste deel van deze vragen is beantwoord door bovenstaande onderbouwing (hoofdstuk 1). Twee vragen zijn nog niet beantwoord en worden hieronder besproken.

1.9.1 Verklaringen voor het aantal aanmeldingen bij de scholen

Het aantal aanmeldingen is afhankelijk van veel verschillende indicatoren. In de onderstaande alinea's worden verschillende aspecten beschreven die van invloed zijn op het imago van de Paulus Mavo vmbo, de Daaf Gelukschool en het Sterren College. Deze aspecten zijn door de scholen zelf benoemd.

Paulus Mavo vmbo en Daaf Gelukschool

De Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool staan bekend als kwalitatief goede zorgscholen. De resultaten zijn de afgelopen jaren zeer goed (slagingspercentage, tevredenheidsonderzoeken, opstroom, etc.). Ouders kiezen vaak voor de Paulus Mavo vmbo of de Daaf Gelukschool in verband met de goede ondersteuningsstructuur, de kleine klassen en de persoonlijke aandacht. Daarnaast spreekt de kleinschaligheid van de school (een klein, overzichtelijk gebouw en een laag leerlingenaantal) ouders aan. Ouders zoeken een school waar hun kind zich veilig, gezien en geborgen voelt. Dit zien zij terug in de kenmerken van de gebouwen. Daarnaast blijken ouders vooral erg te spreken te zijn over de manier waarop het personeel van de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool met leerlingen omgaat (uitgaan van mogelijkheden, van het positieve, uitgaan van wat er nodig is in plaats van wat hun kind nog niet kan). De mogelijkheden tot extra ondersteuning op de school worden door ouders als zeer positief ervaren. Hierbij gaat het om de ondersteuning op didactisch gebied (i.v.m. leerachterstanden van hun kind) als om de ondersteuning op sociaal-emotioneel gebied.

Daarnaast kiezen ouders vaak voor de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool op advies van de basisschool. Bij basisscholen staan beide scholen bekend als scholen met een sterke ondersteuningsstructuur. Het komt vaak voor dat de leerkrachten leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben adviseren om zich al in een vroeg stadium te oriënteren op deze scholen.

Sterren College

Het Sterren College komt voort uit twee scholen: de scholengemeenschap Haarlem en de Lieven de Keyschool. Na de samenvoeging in het nieuwe gebouw waren er in 2011-2012 veel aanmeldingen. Dit kwam mede door de aantrekkingskracht van het mooie gebouw en de aanwezige faciliteiten. De school is in het nieuwe gebouw gestart met de onderwijskundige visie om te werken met leerpleinen. Deze visie zorgde in het team voor verdeeldheid en voor een druk op de onderwijskwaliteit. Daarnaast heeft het Sterren College een aantal keren te maken gehad met negatieve publiciteit, wat van invloed is geweest op het imago. De afgelopen jaren is er hard gewerkt om het imago en de kwaliteit op orde te brengen. Er is afscheid genomen van de leerpleinen en onder leiding van de huidige directeur is de onderwijskwaliteit weer op orde en is ook zichtbaar dat de ondersteuningsstructuur van de school sterk is verbeterd (zie www.scholenopdekaart.nl).

1.9.2 Demografie in de regio ten aanzien van vmbo-onderwijs

Jaarlijks maakt het Ministerie van OCW een algemene prognose van het aantal leerlingen in het bekostigde onderwijs (Referentieraming 2017, OCW, 2017). De verwachting is dat het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs de komende jaren zal dalen. De verwachte daling is het grootst in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo. In de regio specifieke prognose van Gemeente Haarlem (tabel 8) zien we echter dat het aantal leerlingen in de regio Haarlem stabiel blijft (Leerlingenprognose Voortgezet Onderwijs 2017-2037, Gemeente Haarlem, 2017).

Tabel 8 Leerlingenprognose Gemeente Haarlem

Het aantal leerlingen op 1 oktober 2016 is weergegeven onder 2017

Instnr	Naam	Historie		Prognose																											
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037								
01KD	Schakel, De (praktijkonderwijs)	144	142	142	143	142	142	143	143	144	144	144	145	144	144	144	144	144	145	146	147	148	149								
01KLOB	Sterren College Haarlem	760	619	624	627	626	626	629	634	639	639	640	641	643	639	636	636	638	641	644	648	650	652								
01LZ	Eerste Christelijk Lyceum	1223	1207	1218	1220	1214	1207	1213	1222	1229	1229	1231	1234	1236	1227	1219	1219	1222	1227	1231	1237	1240	1244								
02KMO0	Haarlem College	919	921	931	939	945	954	964	978	990	997	1002	1007	1017	1016	1016	1021	1029	1038	1046	1054	1060	1068								
025B	Sancta Maria RK Lyceum	1613	1609	1618	1614	1606	1596	1597	1597	1595	1590	1587	1585	1584	1575	1571	1576	1584	1597	1607	1619	1627	1635								
07FH	Mendelcollege interconfessioneel school	1787	1779	1787	1788	1778	1770	1773	1784	1793	1792	1795	1794	1795	1782	1768	1766	1767	1774	1777	1785	1789	1794								
15NE	Oost ter Hout (Praktische Vorming)	208	216	218	219	219	220	222	224	226	226	227	227	229	228	227	228	229	231	232	233	235	236								
16TS02	Rudolf Steiner College VO	823	903	913	919	918	917	925	934	942	944	946	949	952	947	941	942	945	950	953	958	961	965								
200Y	Stedelijk Gymnasium	831	875	880	877	869	862	863	865	865	862	862	862	861	854	849	850	853	857	861	865	868	871								
20RC	Schoter Scholengemeenschap	1022	1069	1098	1124	1143	1144	1153	1167	1180	1183	1188	1190	1194	1186	1176	1175	1180	1181	1185	1188	1191									
20RF	Coornhert Lyceum	1797	1767	1779	1779	1772	1763	1768	1773	1777	1774	1773	1774	1775	1765	1759	1763	1773	1786	1796	1808	1816	1825								
25FJ00	Paulus mavo/vmbo	349	370	371	371	368	366	366	368	369	368	368	368	368	366	364	364	365	368	369	371	373	374								
25FJ08	Daaf Gelukschool	196	184	184	185	184	184	185	186	187	188	188	188	188	188	188	186	187	187	188	189	190	192								
Totaal		11672	11661	11763	11805	11784	11751	11801	11875	11936	11936	11951	11963	11987	11917	11856	11871	11911	11982	12032	12100	12146	12196								

1.10 Samenvatting van de problematiek van de scholen

De problematiek van de Paulus Mavo vmbo

- De Paulus Mavo vmbo is veel te krap gehuisvest, in een gebouw dat niet meer voldoet aan de eisen die modern onderwijs stelt. Het ontbreekt aan een pauzeruimte, een buitenruimte voor de leerlingen en aan voldoende ventilatie in de lokalen. Daarnaast ontbreekt het aan voldoende gesprekruimtes voor de medewerkers. Dit alles is in en rond het schoolgebouw niet te realiseren.
- De Paulus Mavo vmbo moet elk jaar een (groot) aantal leerlingen afwijzen. Zowel bij de aanmeldingen voor het eerste leerjaar als tijdens het schooljaar. De belangstelling overtreft ruimschoots de beschikbare plaatsen. Dit betekent dat aan een flink aantal leerlingen de ondersteuning die zij nodig hebben niet kan worden gegeven.
- De Paulus Mavo vmbo selecteert leerlingen op basis van de zorgbehoefte. Dit staat op gespannen voet met de wet die de school ziet als een gewone vmbo-school met een lwoo-licentie.
- De leerlingen van de Paulus Mavo vmbo die de kaderberoepsgerichte leerweg volgen, kunnen in de bovenbouw uitsluitend Economie en Ondernemen kiezen. Dat is een ernstige beperking van hun keuzes in het kader van het vernieuwde vmbo.
- LOB waarbij leerlingen zich oriënteren op meerdere profielen is moeilijk te realiseren.

De problematiek van de Daaf Gelukschool

- F. De Daaf Gelukschool is in een gecombineerd gebouw gehuisvest met de vestiging van de Prof. Dr. Gunningschool. Door de groei van de vestiging van de Prof. Dr. Gunningschool was er in het gecombineerde gebouw in 2017 te weinig ruimte, waardoor de vestiging van de Prof. Dr. Gunning op de Daaf de afgelopen schooljaren elders lokalen in gebruik moest nemen.
- G. De Daaf Gelukschool selecteert leerlingen ook op basis van zorgbehoefte. In het geval van de Daaf Gelukschool zijn dit vooral leerlingen met een zorgbehoefte in het autistisch spectrum en als gevolg van angstproblematiek. Dit staat op gespannen voet met de wet, die de school ziet als een gewone vmbo-school met een lwoo-licentie.
- H. De leerlingen van de Daaf Gelukschool die een kaderberoepsgerichte leerweg volgen kunnen in de bovenbouw uitsluitend Economie en Ondernemen kiezen. Dat is een ernstige beperking van hun keuzes in het kader van vernieuwd vmbo.
- I. LOB waarbij leerlingen zich oriënteren op meerdere profielen is moeilijk te realiseren.
- J. De Daaf Gelukschool neemt geen leerlingen aan met basisberoepsadvies. Dit is in strijd met de wet. Deze categorie leerlingen met veel ondersteuningsbehoefte wordt daardoor de voor hen noodzakelijke zorg onthouden.

De problematiek van het Sterren College

- K. Het Sterren College heeft een moeilijke tijd achter de rug. Het leerlingenaantal is sterk teruggelopen, namelijk van 858 in 2014-2015 naar 488 in 2017-2018. De onderwijskwaliteit is voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen nu weer op orde. Naar verwachting zal dat voor de gemengde leerweg vanaf 2018 ook gelden.
- L. Door het geringe aantal leerlingen is het niet mogelijk om optimaal gebruik te maken van de profielen en keuzevakken op het Sterren College. Als gevolg van de terugloop staat de organiseerbaarheid van het onderwijs onder druk en is er geen sluitende begroting meer mogelijk. Dat betekent dat alle Dunamare-scholen bijdragen aan dit tekort. Een situatie die niet kan blijven bestaan.
- M. De zorgstructuur van het Sterren College is volop in ontwikkeling. Al enkele jaren geleden hebben Paulus Mavo vmbo en Sterren College afgesproken om hierin samen te werken. Deze samenwerking is nog onvoldoende van de grond gekomen. Het Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland hecht zeer aan een dekkend netwerk voor de zorg en heeft onlangs € 200k beschikbaar gesteld om dit te verbeteren.
- N. Het Sterren College heeft een nieuw en fraai gebouw dat nu voor een groot deel niet wordt gebruikt.

Hoofdstuk 2 Notitie Wettelijke kaders bij het selecteren op basis van zorgbehoefte

Van: Jochem Streefkerk (Onderwijsjurist)
Aan: Dunamare
Betreft: Wettelijke kaders bij het selecteren op basis van zorgbehoefte
Datum: 14 mei 2018

De vraag die aan ons is voorgelegd ziet op de mogelijkheid en houdbaarheid van beleid om leerlingen die geen 'gestapelde problematiek' hebben te verwijzen naar een andere school, onder verwijzing naar het schoolondersteuningsprofiel. In dat kader maken we u graag deelgenoot van onze navolgende redenering en conclusies.

Uitgangspunten toelating

Het bevoegd gezag van een school besluit over toelating. Daarbij zijn in het kader van passend onderwijs de volgende 'spelregels' van belang.

- Voorafgaand aan het toelatingsbesluit bestaat een onderzoeksplicht van de school naar de ondersteuningsbehoefte van het kind dat zich aanmeldt. Op basis van artikel 27 lid 2b van de Wet op het voortgezet onderwijs beoordeelt het bevoegd gezag of de aanmelding een leerling betreft die extra ondersteuning behoeft. Hiertoe kan het bevoegd gezag de ouders verzoeken gegevens te overleggen betreffende stoornissen of handicaps van de leerling of beperkingen in de onderwijsparticipatie. Aan de onderzoeksplicht is volgens de Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering ('**Geschillencommissie passend onderwijs**') voldaan indien het bevoegd gezag in een individueel geval de precieze ondersteuningsbehoefte van een kind heeft vastgesteld, zodat vervolgens beoordeeld kan worden of de school de benodigde ondersteuning kan bieden (uitspraak nr. 106504).
- Vervolgens dient het bevoegd gezag op basis van artikel 2 van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte te onderzoeken of het de extra ondersteuning die het kind nodig heeft zou kunnen bieden. Het bevoegd gezag dient daarvoor onderzoek te doen naar de ondersteuningsbehoefte van het kind en is gehouden (redelijke) aanpassingen te verrichten om aan die ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Dit is slechts anders als dit een onevenredige belasting zou vormen voor de school (artikel 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap op chronische ziekte).
- Bij het oordeel of in de ondersteuningsbehoefte kan worden voorzien betreft de school haar eigen ondersteuningsprofiel en de afspraken die met andere bevoegde gezagsorganen in het samenwerkingsverband zijn gemaakt over de begeleiding van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte en zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan (*Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3, p. 16 en 17*). Het schoolondersteuningsprofiel is uiteraard mede afhankelijk van de ondersteuningsmiddelen die het samenwerkingsverband ter beschikking heeft (artikel 17a lid 7 Wet op het voortgezet onderwijs).
- Een afwijzend besluit wordt niet genomen dan nadat een vervangend aanbod (door een andere school) is gevonden.

Uitgangspunten geschilbeslechting

Indien er een geschil ontstaat over de toelating van een leerling, wordt dit voorgelegd aan de Geschillencommissie passend onderwijs (artikel 27c van de Wet op het voortgezet onderwijs). Deze commissie brengt op verzoek van ouders een oordeel uit aan het bevoegd gezag van de desbetreffende school over de toelatingsbeslissing, rekening houdend met het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan (artikel 27c lid 3 van de WVO).

Relevant is dat de Geschillencommissie passend onderwijs heeft geoordeeld dat het bevoegde gezag van een school niet kan overgaan tot het bij voorbaat uitsluiten van leerlingen op basis van een categorische beperking, omdat dat zich niet verdraagt met de uitgangspunten van passend onderwijs (uitspraak nr. 106504 en 106682). Met de ingang van passend onderwijs zijn de mogelijkheden en niet de beperkingen van de leerling leidend voor de begeleiding. In de genoemde uitspraken ging het om leerlingen die niet werden toegelaten, omdat in het desbetreffende schoolondersteuningsprofiel was opgenomen dat leerlingen met autisme respectievelijk een oppositioneel-opstandige gedragsstoornis niet konden worden toegelaten. De Geschillencommissie passend onderwijs oordeelt dat de onderzoeksplicht naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling met zich meebrengt dat er in een individueel geval een inschatting moet worden gemaakt van de ondersteuningsbehoefte van een leerling en de mogelijkheid van de school om al dan niet met middelen vanuit het samenwerkingsverband in deze ondersteuningsbehoefte te kunnen voorzien.

Conclusie en toepassing Dunamare

Om op basis van generiek beleid leerlingen zonder gestapelde problematiek (categorisch) uit te sluiten, lijkt ons niet stroken met voormelde uitgangspunten. Tegelijk is niet uitgesloten dat een individuele leerling van wie de precieze ondersteuningsbehoefte niet duidt op gestapelde problematiek de toelating kan worden ontzegd wanneer een andere school vanuit kwaliteitsoogpunt en om doelmatigheidsredenen beter in de ondersteuningsbehoefte zou kunnen voorzien. Daarbij geven wij wel de volgende handreikingen mee.

- Bij de beoordeling van een aanmelding van een leerling dient altijd in het individuele geval onderzoek te worden gedaan naar de mogelijkheden om (al dan niet met middelen vanuit het samenwerkingsverband) de ondersteuning te bieden die de leerling nodig heeft. Daarbij wordt rekening gehouden met het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan.
- Het kan weliswaar niet zo zijn dat bepaalde groepen leerlingen op basis van het schoolondersteuningsprofiel op voorhand de toelating wordt ontzegd, maar van de school kan niet worden verwacht dat een kind wordt toegelaten, wanneer dat onevenredig belastend zou zijn.
- Van een (financiële of kwalitatieve) onevenredige belasting voor de school zou sprake kunnen zijn als de benodigde ondersteuning beter kan worden geboden door een andere school. De redenering gaat in dit geval niet uit van een categorische kwalificatie van het kind ('ondersteuningsbehoefte is niet zwaar genoeg'), maar van de specifieke behoefte van het kind en de competentie van andere scholen ('andere scholen kunnen beter in ondersteuningsbehoefte voorzien').
- Voor een besluit omtrent toelating (i.e. afwijzing daarvan) wordt genomen, wordt een vervangend aanbod (door de andere school) geregeld.

Hoofdstuk 3 Scenario's gelegd tegen de problematiek van de scholen Haarlem-Noord

3.1 Introductie

In dit hoofdstuk worden de scenario's beschreven die op 10 april zijn besproken bij de gezamenlijke bijeenkomst van de MR'en, GMR, teamleiders, directeuren en het College van Bestuur. We streven naar het beste onderwijs voor de huidige en de toekomstige leerlingen en erkennen met elkaar dat we ook te maken hebben met externe partijen, zoals Gemeente Haarlem en het Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland. De vraag die centraal staat bij deze notitie is: welk scenario is de beste oplossing voor de eerder geschetste problematiek van de Paulus Mavo vmbo, de Daaf Gelukschool en het Sterren College?

3.2 De verschillende scenario's

Op basis van de eerder geschetste problematiek zijn er op 10 april scenario's bedacht. In onderstaand overzicht geven we de scenario's weer en wordt per scenario beschreven wat de bijdrage is aan de gewenste oplossing van de problematiek. Daarbij wordt verwezen naar de problematiek zoals geschetst in hoofdstuk 1 van dit Bijlageboek. De verwijzing correspondeert met de letters die gebruikt zijn in de samenvatting in paragraaf 1.10. Aan het eind van hoofdstuk 3 geven we schematisch weer welke problematiek per scenario opgelost wordt.

Scenario 1A: Drie aparte scholen met gezamenlijke bovenbouw

Scenario 1A gaat uit van drie aparte scholen, waarbij de leerlingen van de Daaf Gelukschool en de Paulus Mavo vmbo een brede onderbouw aanbieden (vmbo-b, vmbo-k en vmbo-(g)t). In de bovenbouw bieden deze scholen alleen vmbo-(g)t-onderwijs aan. Leerlingen met vmbo-b en vmbo-k stappen na de onderbouw over naar een andere school. Dit kan naar het Sterren College, maar leerlingen en ouders hebben ook de keuze om zich aan te melden bij een andere vmbo-school.

Probleemoplossend vermogen scenario 1A

In dit scenario moeten in 2019-2020 ongeveer 135[1] leerlingen (zie tabel 1) van de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool overstappen naar een andere vmbo-school. Doordat de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool in dit scenario ook vmbo-b leerlingen gaan aannemen, kan dit aantal in de toekomst iets hoger worden. Met deze maatregel wordt een deel van de eerdergenoemde problematiek opgelost (de probleemstellingen B, C, D, E, F, G, H, I en J). De Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool creëren ruimte om meer leerlingen in de onderbouw aan te nemen en de bovenbouwleerlingen die overstappen naar het Sterren College kunnen kiezen uit meerdere profielen. Door samenwerking tussen de scholen kunnen de leerlingen zich in een eerder stadium al oriënteren op deze profielen. De leerlingen zijn echter niet verplicht om naar het Sterren College over te stappen. Het aantal leerlingen dat naar de gebouw van het Sterren College overstapt is hierdoor mogelijk lager. Als alle 135 leerlingen overstappen naar het Sterren College, zullen er ongeveer (488+135) 623

leerlingen op het Sterren College komen. Dit zal niet voldoende zijn om de gehele problematiek K, L en N, zoals benoemd in paragraaf 1.10, op te lossen.

Het financiële probleem en het overschot aan ruimte op het Sterren College blijft bestaan, omdat bij een kleiner aantal leerlingen een aantal kosten teruggebracht kan worden, maar de vaste lasten voor bijvoorbeeld onderhoud en energie gelijk blijven. Het is daarbij ook de vraag of het voor leerlingen uit de beroepsgerichte leerweg (vmbo-b en vmbo-k) met lwoo wenselijk is om na twee jaar weer te moeten overstappen naar een andere school.

De toename van leerlingen in de bovenbouw van de vmbo-b en vmbo-k op het Sterren College zal ervoor zorgen dat de beroepsgerichte vakken en profielen minder onder druk komen te staan. Een deel van de problematiek omtrent de organiseerbaarheid (probleemstelling L) zal hierdoor verminderen. Het aantal leerlingen in de onderbouw en vmbo-(g)t zal in dit scenario niet toenemen, waardoor de organiseerbaarheid en betaalbaarheid van deze klassen een probleem blijft. Daarnaast is het de vraag of de zorgstructuur op het Sterren College genoeg ondersteuning krijgt vanuit de andere scholen om verder te verbeteren (probleemstelling M).

Scenario 1A biedt nauwelijks een oplossing voor de problematiek die in paragraaf 1.10 geschetst is bij probleemstelling A. Er komt in scenario 1A meer ruimte in het gebouw van de Paulus Mavo vmbo, maar de school moet ook meer leerlingen aannemen. De school is wettelijk verplicht om leerlingen met een vmbo-b-advies aan te nemen en mag leerlingen niet weigeren op basis van 'te lichte' problematiek. Door deze aanpassingen in het aannamebeleid zal de school meer leerlingen moeten aannemen en zal er moeten worden geloot als de school vol zit. Het is hierdoor de vraag of er genoeg ruimte is voor zijinstroom (problematiek Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland).

Het huidige gebouw van de Paulus Mavo vmbo voldoet daarnaast niet meer aan de huidige wensen van deze tijd, met het ontbreken van een buitenruimte en het gebrek aan voldoende ventilatie in de lokalen. Dit is in en rond het schoolgebouw niet te realiseren.

Tabel 1 Huidige leerlingaantallen, peildatum 1 oktober 2017

	Sterren College	Paulus Mavo vmbo	Daaf Gelukschool
<i>Totaal leerjaar 1</i>	90	86	38
<i>onderbouw</i>	-	-	38
<i>vmbo-b</i>	48	-	-
<i>vmbo-k</i>	30	50	-
<i>vmbo-(g)t</i>	12	36	-

<i>Totaal leerjaar 2</i>	88	102	47
<i>onderbouw</i>	-	-	47
<i>vmbo-b</i>	45	-	-
<i>vmbo-k</i>	33	57	-
<i>vmbo-(g)t</i>	10	45	-
<i>Totaal leerjaar 3</i>	117	87	52
<i>vmbo-b</i>	59	5	-
<i>vmbo-k</i>	46	30	27
<i>vmbo-(g)t</i>	12	52	25
<i>Totaal leerjaar 4</i>	193	93	35
<i>vmbo-b</i>	92	5	-
<i>vmbo-k</i>	76	24	15
<i>vmbo-(g)t</i>	25	64	20
<i>Totaal aantal leerlingen</i>	488	368	172

Scenario 1B: Eén school met drie locaties met gezamenlijke bovenbouw

Scenario 1B gaat uit van één school met drie locaties. Scenario 1B is een variant van scenario 1A. Het verschil is dat vmbo-b- en vmbo-k-leerlingen na leerjaar 2 overstappen naar een andere locatie van dezelfde school.

Probleemoplossend vermogen scenario 1B

Het aantal leerlingen dat in 2019-2020 moet overstappen van de locatie Paulus Mavo vmbo en de locatie Daaf Gelukschool is in scenario B wederom ongeveer 135[2] (zie tabel 1). Doordat de locatie Paulus Mavo vmbo en de locatie Daaf

Gelukschool ook vmbo-b-leerlingen gaan aannemen, kan dit aantal in de toekomst iets hoger worden.

De leerlingen zijn niet verplicht om over te stappen naar de locatie van het Sterren College, maar de kans dat ze overstappen naar de andere locatie is groter dan bij scenario A.

Met deze maatregel wordt een deel van de eerdergenoemde problematiek opgelost (probleemstellingen B, C, D, E, F, G, H, I en J). De Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool creëren ruimte om meer leerlingen in de onderbouw aan te nemen en de bovenbouwleerlingen die overstappen naar het Sterren College kunnen kiezen uit meerdere profielen. Door samenwerking tussen de scholen kunnen de leerlingen zich in een eerder stadium al oriënteren op deze profielen. Als alle 135 leerlingen overstappen naar het Sterren College, zullen er ongeveer (488 + 135 =) 623 leerlingen op het Sterren College komen. Dit zal niet voldoende zijn om de gehele problematiek K, L en N, zoals benoemd in paragraaf 1.10, op te lossen. Het financiële probleem en het overschot aan ruimte op het Sterren College blijft bestaan. Dit omdat bij een kleiner aantal leerlingen een aantal kosten teruggebracht kan worden, maar de vaste lasten voor bijvoorbeeld onderhoud en energie gelijk blijven. Het is daarbij ook de vraag of het voor leerlingen uit de beroepsgerichte leerweg (vmbo-b en vmbo-k) met twee wenselijk is om na twee jaar weer te moeten overstappen naar een andere school.

De toename van leerlingen in de bovenbouw van de vmbo-b- en vmbo-k-groepen zal ervoor zorgen dat de beroepsgerichte vakken en profielen minder onder druk komen te staan. Een deel van de problematiek omtrent de organiseerbaarheid (probleemstelling L) zal hierdoor minder worden. Het aantal leerlingen in de onderbouw en vmbo-(g)t zal in dit scenario niet toenemen, waardoor de organiseerbaarheid en betaalbaarheid van deze klassen een probleem blijft. Daarnaast is het de vraag of de zorgstructuur op het Sterren College genoeg ondersteuning krijgt vanuit de andere scholen om verder te verbeteren (probleemstelling M).

Scenario 1B biedt nauwelijks een oplossing voor de problematiek die in paragraaf 1.10 geschetst is bij probleemstelling A. Er komt in scenario 1B meer ruimte in het gebouw van de Paulus Mavo vmbo, maar de school moet ook meer leerlingen aannemen. De school is wettelijk verplicht om leerlingen met een vmbo-b-advies aan te nemen en mag leerlingen niet weigeren op basis van 'te lichte' problematiek.

Door deze aanpassingen in het aannamebeleid zal de school meer leerlingen moeten aannemen en moeten loten als de school vol zit. Het is hierdoor de vraag of er genoeg ruimte is voor zijnstroom (problematiek Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland). Het huidige gebouw van de Paulus Mavo vmbo voldoet daarnaast niet meer aan de huidige wensen van deze tijd, met het ontbreken van een buitenruimte en het gebrek aan voldoende ventilatie in de lokalen. Dit is in en rond het schoolgebouw niet te realiseren.

Scenario 2: Drie aparte scholen met intensieve samenwerking

De huidige drie scholen blijven bestaan als drie aparte scholen, maar gaan meer samenwerken. De leerlingen van de Paulus Mavo vmbo en van de Daaf Gelukschool gaan profieloriëntatie en de profielvakken volgen op het Sterren College. Daarnaast is er samenwerking op het gebied van zorg (ondersteunings-

behoefte van de leerlingen) en is er een eventuele samenwerking met de Hartenlust Mavo.

Probleemoplossend vermogen scenario 2

In dit scenario creëren de Daaf Gelukschool en de Paulus Mavo vmbo geen extra ruimte voor het aannemen van leerlingen met een vmbo-b-advies en leerlingen die tussentijds willen instromen en wordt de huisvesting van de Paulus Mavo vmbo niet verbeterd. De probleemstellingen A, B, C, F, G en J, zoals beschreven in paragraaf 1.10, worden in dit scenario niet opgelost. De leerlingen in de bovenbouw van de Daaf Gelukschool en de Paulus Mavo vmbo krijgen wel de kans om uit meerdere profielen te kiezen (de probleemstellingen D, E, H en I worden opgelost). Voor het Sterren College betekent dit scenario geen (directe) oplossing van de problematiek. Het leerlingenaantal zal niet direct toenemen en de financiële problemen blijven bestaan. In dit scenario blijft er een overschot aan ruimte en worden de probleemstellingen van het Sterren College K, L, M, N en die van Gemeente Haarlem niet opgelost.

Scenario 3: Drie scholen worden één school op Badmintonpad

De huidige drie scholen vormen gezamenlijk één nieuwe school. Alle leerlingen melden zich aan bij deze school aan het Badmintonpad. Voor de leerlingen die op het Badmintonpad (nog) niet de ondersteuning kunnen krijgen die ze nodig hebben blijft er een kleine voorziening aan de Albert Verwey laan. Bij de inrichting van het gebouw wordt rekening gehouden met de ondersteuningsbehoefte en het onderwijsniveau van een leerling.

Probleemoplossend vermogen scenario 3

In dit scenario verhuizen in 2019-2020 alle leerlingen van de Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool naar het Badmintonpad (uitgezonderd de leerlingen die naar het oordeel van de plaatsingscommissie een extra ondersteuningsarrangement van Samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland krijgen). Doordat in dit scenario alle leerlingen overstappen naar het gebouw aan het Badmintonpad, is het voor alle leerlingen mogelijk om optimaal gebruik te maken van alle profielen (Bouwen, Wonen en Interieur, Groen, Zorg en Welzijn, Economie en Ondernemen en Horeca, Bakkerij en Recreatie) die de school biedt (de probleemstellingen D, E, I, H, L en K worden opgelost). Zo ontstaat er een breed praktisch en theoretisch onderwijsaanbod, rekening houdend met de talentontwikkeling van de leerlingen, zodat de leerlingen zich breed kunnen oriënteren op het vervolgonderwijs.

Op het Sterren College zitten al leerlingen op de basisberoepsgerichte leerweg. De Paulus Mavo vmbo en de Daaf Gelukschool kunnen door deze samenwerking ook deze leerlingen bedienen vanuit hun expertise. De school zal nog steeds kijken of leerlingen de juiste ondersteuning kunnen krijgen op de school, maar zal geen leerlingen meer afwijzen zonder gestapelde problematiek (probleemstelling C en G) - iets wat haaks staat op de WVO.

Het gebouw aan het Badmintonpad bestaat sinds 2010 en de school is geopend in januari 2011. Deze locatie biedt veel ruimte voor de verschillende afdelingen en heeft een goede buitenruimte. De problematiek rondom het ruimtegebrek bij de Daaf Gelukschool en de Paulus Mavo vmbo en het overschot aan ruimte bij het Sterren College (probleemstellingen N, F en A) worden in scenario 3 opgelost.

In dit scenario is het gebouw van de Paulus Mavo vmbo leeg en kan de gemeente deze ruimte voor andere doeleinden gebruiken. Omdat er bij dit scenario geen overschot aan ruimte is, zal de gemeente geen ruimte vorderen. Door de kennis en kwaliteiten van de drie scholen te behouden én te bundelen ontstaat er een vmbo-school met goed onderwijs, veel keuzemogelijkheden en een sterke ondersteuningsstructuur. De leerlingen op het Sterren College kunnen op deze manier profiteren van de expertise van de andere scholen (probleemstellingen B en M) en door de sterke toename van leerlingen is het financiële probleem van het Sterren College ook opgelost (probleemstelling L).

3.3 Tijdpad van alle scenario's

In alle vier de scenario's gaan we nu uit van schooljaar 2019-2020 als beginpunt. We kunnen nog onderzoeken in hoeverre we scenario's kunnen uitstellen naar schooljaar 2020-2021. Belangrijk is daarbij wel dat we op korte termijn (o.a. aan de gemeente) laten weten wat het grotere plan is. Het College van Bestuur en de directeurs willen het liefst met alle medewerkers en MR'en werken aan een gezamenlijke invoeringsstrategie van een scenario.

3.4 Schematische weergave van het oplossend vermogen van de verschillende scenario's

In onderstaande tabel is een X geplaatst als het scenario de problematiek oplost. Als de problematiek niet in voldoende mate wordt opgelost, staat er een - weergegeven.

	Scenario 1A: Drie aparte scholen met gezamenlijke bovenbouw	Scenario 1B: Eén school met drie locaties met gezamenlijke bovenbouw	Scenario 2: Drie aparte scholen met intensieve samenwerking	Scenario 3: Drie scholen worden één school op Badmintonpad
Problematiek Paulus Mavo vmbo				
A Huisvesting	-	-	-	X
B Aanmeldingen en tussentijdse instroom	X	X	-	X
C Selecteren op basis van zorgbehoefte	X	X	-	X
D Beperking keuze beroepsprofiel	X	X	X	X
E Oriëntatie beroepskeuze moeilijk te realiseren	X	X	X	X

Problematiek Daaf Gelukschool				
F Huisvesting Daaf Gelukschool en Vestiging Gunning op de Daaf	X	X	-	X
G Selecteren op basis van zorgbehoefte	X	X	-	X
H Beperkte keuze beroepsprofiel	X	X	X	X
I Oriëntatie beroepskeuze moeilijk te realiseren	X	X	X	X
J Niet aannemen leerlingen met vmbo-b-advies	X	X		X
Problematiek Sterren College				
K Dalend leerlingenaantal	-	-	-	X
L Organiseerbaarheid en financierbaarheid	-	-	-	X
M Zorgstructuur	-	-	-	X
N Huisvesting	-	-	-	X
Problematiek stakeholders				
Gemeente Haarlem	-	-	-	X
Samenwerkingsverband	-	-	-	X

[1] Bij deze berekening gaan we uit van het huidige aantal leerlingen vmbo-b en vmbo- k in de onderbouw van de Paulus Mavo vmbo en de 33% van de leerlingen in de onderbouw van de Daaf Gelukschool (deze leerlingen zitten in brede onderbouwklassen) (zie tabel 1).

[2] Bij deze berekening gaan we wederom uit van het huidige aantal leerlingen vmbo-b en vmbo- k in de onderbouw van de Paulus Mavo vmbo en de 33% van de leerlingen in de onderbouw van de Daaf Gelukschool (deze leerlingen zitten in brede onderbouwklassen).

Hoofdstuk 4 Notitie Knelpunten Passend Onderwijs Haarlem-Noord

Van: Johan Vermeer
Aan: Dunamare
Betreft: Samenwerking scholen in Haarlem Noord
Datum: 7 mei 2018

In februari van dit jaar heeft Dunamare aangekondigd dat de drie scholen Sterren College, Paulus Mavo vmbo en Daaf Gelukschool in Haarlem-Noord versterkt zullen gaan samenwerken.

Uiteraard raakt dit het samenwerkingsverband; er zijn zorgscholen bij betrokken die mede verantwoordelijk zijn voor het dekkende aanbod in Zuid-Kennemerland. Deze zorgscholen bieden een integrale ondersteuningsstructuur, die leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte niet kunnen vinden op reguliere scholen. Er zijn momenteel echter ook knelpunten rondom deze zorgscholen gezien vanuit het samenwerkingsverband.

Het eerste knelpunt is dat de jaarlijks beschikbare plaatsen de laatste jaren allemaal al vanaf de brugklas benut worden, waardoor er geen marge meer is in de instroom voor meer leerlingen. Paulus Mavo vmbo en Daaf Gelukschool zitten de laatste jaren aan hun maximale capaciteit. Daarbij speelt tevens een rol dat het begrip 'zorgschool' geen wettelijke grondslag heeft of kent; binnen passend onderwijs is het een normale reguliere school waarvoor ouders hun leerlingen kunnen aanmelden. Indien de school vol is, is het belangrijk dat het samenwerkingsverband met alle scholen samen tot een oplossing komt om alle leerlingen een passende plek te bieden. De afgelopen jaren is dat steeds gelukt, maar dus met nauwelijks speelruimte in de aantallen.

Het tweede knelpunt is dat door het vol zijn van de brugklassen van deze twee scholen er in de hogere leerjaren ook nauwelijks meer ruimte ontstaat voor zijnstroom. En dat terwijl er binnen het samenwerkingsverband wel degelijk behoefte is aan plaatsen op één van deze twee scholen vanaf het tweede leerjaar. Voor een aantal van deze leerlingen is het nu zeer ingewikkeld een passende plaats te vinden; in enkele situaties heeft dit al geleid tot leerlingen die langere tijd een zogeheten 'thuiszitter' zijn: langer dan drie maanden geen passend onderwijs volgen.

Het samenwerkingsverband heeft dus belang bij uitbreiding van het aantal plaatsen op de twee Haarlemse zorgscholen, mogelijk in de brugklas en zeker in de hogere leerjaren. Ook is de regio gebaat bij een bredere basis voor de integrale ondersteuningsstructuur waar de zorgscholen al jaren mee werken. De effectiviteit van deze ondersteuning is gebleken. Als de zorgscholen hun expertise met andere vmbo-scholen kunnen delen zal dit de leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte ten goede komen.

Het samenwerkingsverband heeft ook belang bij een verbeterde intakeprocedure, waarbij het al dan niet afgeven van een zorgarrangement zoals dat nu gebeurt in de toekomst kan gebeuren in samenwerking tussen zorgschool en samenwerkingsverband op grond van overeengekomen criteria.

Momenteel is er sprake van interferentie met lwoo-populatiebepaling. De twee zorgscholen zijn lwoo-scholen. Het samenwerkingsverband heeft echter gekozen voor 'opting-out'; in het kort komt het erop neer dat er geen individuele leerlingen worden getest op leerachterstanden, maar dat de school een populatiebepaling krijgt op grond van historisch deelname percentage aan lwoo en huidige leerlingen- aantal. Op de zorgscholen wordt vervolgens voor de overige leerlingen een zorgarrangement aangevraagd en toegekend; er is bij deze leerlingen sprake van een gestapelde ondersteuningsbehoefte (cognitief en sociaal-emotioneel). Het kabinet heeft onlangs het voornemen uitgesproken de landelijke lwoo-criteria los te gaan laten per 1 januari 2021. Concreet zal dat betekenen dat het samenwerkings- verband met de betrokken scholen en schoolbesturen de komende jaren ook op dit punt nieuw beleid zal moeten formuleren.

Het samenwerkingsverband wordt/is nauw betrokken bij de verkenning naar de nieuwe ondersteuningsstructuur in de samenwerking. Belangrijk is daarbij te vermelden dat er vanuit het samenwerkingsverband gezien absoluut geen sprake is van een bezuiniging of van het terugdringen van het aantal plaatsen op zorgscholen. Integendeel: gezamenlijk zijn we er in de regio van overtuigd dat juist deze plaatsen bijdragen aan het lage deelname percentage aan voortgezet speciaal onderwijs en is er veel aan gelegen deze situatie te handhaven. Het samenwerkingsverband streeft naar een nieuwe situatie waarbij de leerlingen met de huidige combinatie van kenmerken van lwoo en gestapelde problematiek goed opgevangen kunnen worden binnen de nieuwe zorgstructuur. Belangrijk is te melden dat er zeer veel regio's in Nederland zijn die een dergelijke structuur hebben georganiseerd zonder aparte zorgscholen of een eigen orthopedagogisch-didactisch centrum (OPDC).

Uiteraard erkent het samenwerkingsverband dat de herordering van leerlingstromen over scholen en gebouwen een kwetsbare operatie is. Het samenwerkingsverband blijft graag nauw betrokken bij deze transitie en zal daarbij oog hebben voor het dekkende aanbod van de regio.